

Öncelikle Süleyman Ateş'in web sitesinden alıntıladığım bir yazıyı paylaşmak istiyorum:

""Namaz ne zaman farz oldu?

..... Müslümanlıktan önce de Araplar düzenli olmasa da namaz kılarlardı. Peygamberimiz de kıları. Hira Mağarasında ibadete çekilişi bunu göstermiyor mu? Namaz vardı, Hz. Muhammed'den önceki peygamberlere de namaz emredilmişti. Hz. İbrahim Allah'a şöyle dua ediyor: **"Rabbic'alnî mukîmes'salâti ve min zurriyyetî: Rabbim, beni ve neslimden bir kısmını namaz kılar yap!"**(İbrahim: 40)

Kur'ân'da emredilen namaz, daha önce şirke bulanmış olan namazın şirk bulaşıklarından arındırılıp, yalnız Allah için yapılan ibadettir.

Salât'ın asıl anlamı du'âdır. Temel özelliği du'â olduğu için belli rükünleri, şekilleri olan namaz ibâdetine de salât adı verilmiştir. Şeklinde değişiklik görölse de namaz (salât) her dinin temel ibâdetidir. Arap toplumunda da İbrâhîm dininden kalma olarak namaz ibâdeti vardı. Şimdi bu konudaki Kur'ân âyetlerini gözden geçirelim:

"Gördün mü şu men'edeni Namaz kılarken bir kulu (namazdan)?" (Alak: 1/9-10) âyetlerinde namaz kılan kulun namazını engelleyen kimse kınanıp uyarılmaktadır. Namaz kılan kul'un Hz. Muhammed (s.a.v.), ona engel olanın da Ebûcehil olduğu rivâyet edilir. Kur'ân'ın bu ilk sûresinde Peygamber'in namaz kıldığı belirtildiğine ve Hz. Muhammed'e peygamberlik bu sûre ile verildiğine göre, namaz kılma olayı, henüz kendisine peygamberlik görevi verilmeden önce olmuştur. Çünkü âyet, daha önce vukubulmuş bir olaydan söz etmektedir.

Kureyş liderlerinin Peygamber'i namazdan menetmesi, Peygamber'in, putların adını anmadan, sadece Allah'ın adını anarak namaz kılmasından ötürüydü. Yoksa namaz ibâdeti onların mechûlü değildi. Bir de siyer kitaplarının açıklamasına göre Kureyş, duhâ (kuşluk, öğle) namazı kılmasına engel olmazdı. Çünkü bu namaz, Kureyşin bildiği, alıştığı bir namazdı. Fakat Peygamber, günün başka vaktinde namaz kıldığı zaman, Alî veya Zeyd oturup onu beklerdi. Namaz ibâdetinin, Kureyşin mechûlü olmadığını birçok âyet kanıtlamaktadır:

“Şu namaz kılanların vay haline, ki, onlar namazlarından gaflet ederler (kıldıkları namazın değerini bilmez, ona önem vermezler). Onlar gösteriş (için ibâdet) yaparlar. En ufak bir yardımı esirgerler.”(Mâ’ûn: 17/4-7)

Bu âyetlerde namazlarından sehveden, yani namazı önemsemeyen, huzursuz ve gaflet ile, eğlence gibi namaz kılan kimselere esef edilmekte ve namazın, ruhlarını etkilemediği o kimselerin vasıfları belirtilmektedir: Onlar gösterişi seven, gösteriş için ibâdet eden, zekât vermeyen veya birinin ihtiyacı olan bir âleti ödünç vermeyen kimselerdir."''''''''

KAYNAK LİNKİ

Şimdi de ayeti paylaşmak istiyorum:

9. Engellemekte olanı gördün mü?
10. Namaz kıldığı zaman bir kulu. (ABDEN İZA SALLE)
11. Gördün mü? Ya o (kul) doğru yol üzerinde ise,
12. Ya da takvayı (sakınmayı) emrettiyse.
13. Gördün mü? Ya (bu engellemek isteyen) yalanlıyor ve yüz çeviriyor ise,
14. O, Allah'ın gördüğünü bilmiyor mu?
15. Hayır; eğer o, (bu tutumuna) bir son vermeyecek olursa, andolsun, onu alnından/perçeminden (düşünce merkezinden) tutup sürükleyeceğiz;

Öncelikle belirtelim bu ayette SLV kökü SALLE olarak karşımıza çıkıyor. SALATI İKAME değil. SLV'nin hangi formlarda geçtiğini inceleme boyunca gözden kaçırmayacağım.

Ayetlerde dikkatimizi çekmemiz gereken nokta şu:

Birisi SALLA yapan kulu engelliyor. Peki SALLA eylemi devamında nasıl tanımlanıyor?

-Takva (sakınanlardan) olmayı emrediyor, öğütlüyor (12)

Yani SALLA yapan kişi bir eylemi gerçekleştiriyor. İnsanlara “şunu yap, şunu yapma, durun yapmayın yanlış yapıyorsunuz” diyor olmalı. Bu ayetten çok net olarak tahmin edilebiliyor. Mesele Süleyman Ateş'in ifade ettiği gibi olsa, namaz eylemi ile nasıl, neyi öğütlemiş olacak etrafına? Kureyşlilere bir şey söylüyor olması lazım peygamberin. Çünkü ayet açıkça “ya SALLA yaparak sakınmayı emrettiyse” diyor.

Sonuç olarak burada SALLA'yı “namaz kılmak” olarak çevirmenin ayetin bize sunduğu mantık çerçevesinde hiç bir mantığı yok. Ayette geçen “bir kulun” yaptığı bir ritüel olamaz. Çünkü ayet “ya sakınmayı emrediyorsa” ifadesi ile bu çelişir.

Öte yandan toplumda baş gösteren bozukluğu dua ederek/namaz kılarak gideremezsiniz. Kaldı ki eğer SALAT'ın bir anlamı da DUA ise, Kuranda DUA daha çok bir eylem biçimi olarak geçer. Bunu da gözden kaçırmamak lazım.

Bu konuda gramer olarak gözden kaçırdığım bir şeyler varsa, doğrusunu öğrenmek isterim. Neden ayet “sakınmayı emrediyorsa” yazdığı halde buradaki SLV'yi NAMAZ olarak çevirmişler? Muhammed Esed çevirisine bir dipnot düşerek aslında çelişkiye değinmiş. Fakat SLV'nin NAMAZ olabileceğinden öylesine emin ki, bunu irdelemek aklına gelmemiş.

.”.....Lafzen, “[Allah'ın] bir kulunu namaz kıldığı zaman yasaklayanı”: müminleri ibadetten fiilen engelleme teşebbüsüne işaret. Bu ifade, kamuya açık şekilde namaz kılmayı kasdediyor görüldüğünden, klasik müfessirlerin çoğu bu pasajda (ki ilk beş ayetten en azından bir yıl sonra nazil olmuştu), Hz. Peygamber'in Mekke'deki en amansız düşmanı olan, o'nun ve o'na inananların Kâbe önünde namaz kılmalarına inatla mani olmaya çalışan Ebû Cehil'in kasdedildiğini söylemişlerdir. Ancak yukarıdaki pasajın muhtevası, aslında herhangi bir

tarihsel olayın veya durumun çok ötesine uzanmaktadır; çünkü her dönemde görülen, dinin (“namaz” kavramında sembolize edilen) sosyal hayatı şekillendirme fonksiyonuna karşı koyma teşebbüslerinin tümü için geçerlidir -bu teşebbüsler, ya dinin bireylerin “özel meselesi” olduğu ve bu nedenle sosyal hayata “nüfûz etmesine” izin verilemeyeceği görüşü, yahut, alternatif olarak, insanın hiçbir metafizik (mâverâî, semavî, ötelerden gelen -T.ç.n.) rehberliğe muhtaç olmadığı iddiası şeklinde gerçekleşmektedir.

Gördüğünüz gibi Esed burada SLV’nin “sosyal hayatı şekillendirme fonksiyonu” anlamına geldiğini keşfetmiş. Fakat NAMAZ ile “sakınmayı/takvayı emretme” arasındaki ilişkiyi es geçmiş.

Bu yazı da konu ile ilgili :

- [Evleri namazı kılınacak yerler yapmak mı evleri kible edinmek mi?](#)

• [Salat nedir? -Giriş-](#)